

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sermones prestantissimi viri Roberti de Latio: ordinis
Minoru[m] sacre theologie professoris: pontificis
Aquinatis**

Caracciolo, Roberto

Lugd., Anno d[omi]ni. M.ccccxiiij. vi. no. Maij.

Post pra[n]diu[m]: de vita ho[mi]nis. Ser. xxiiij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70607)

beridet sic exclamando. O stulticia sin-
gularis. Eligitur dies ut ducatur vxor.
Credo propterea quod potest in die non bonus
nisi eligat incurrere et infeliciter duci. Ubi
est ergo quod nascendi iam sidera decreuer-
unt. An potest homo quod ei iam constitutum
est diei electione mutare. Et quod ipse in
eligendo die constituerit non poterit ab
alia potestate mutari. Et paulo inferius
sequitur Augusti. Si autem propterea va-
lent ad has res dies electi: quod terrenis
omnibus corporibus siue animantibus: siue
non animantibus: secundum diuersitates tempo-
ralium momentorum et siderum positio do-
minatur: considerent innumerabilia
sub uno temporis puncto vel nascantur vel
oriuntur vel inchoantur: et tam diuersos
exitus habeant ut istas observationes
cuius pueri ridendas esse persuadeant.
hec ille. Et reuera qui omnia inchoan-
da aut agenda persuadeat secundum mathema-
ticorum dogmata non solum peccat: ve-
runtiam et sepius inueniunt se delusos.
Nam et ego ipse noui astrologum quendam in
ciuitate Camerini: qui vir domum exire
volebat absque annotatione cursus sive
rum et planetarum. Dixit autem a fidedignis in-
prefata ciuitate mihi relatum est: obla-
tas sibi vxores per plures annos respuit:
quasi secundum suam astrologiam non videbatur sibi
ibi tempus salubre: tandem ut ipse dice-
bat secundum astrologum fauore vxoriam accepit:
illamque duxit: cui predicabat diu secus in-
leticia victurum. Sed vir per hebdoma-
dam steterat simul et statim rixit: discor-
dieque pestilentissime exorte sunt inter
ipsum et vxorem: et modico post tempore
elapso vxor in infirmitate cecidit et mor-
tua est. Astrologo homo mentita est vis si-
derum. Idem etiam societate quendam cum
mercatoribus quibusdam fecit: et septima-
gentos florenos ad negociandum pro par-
te sua depurauit. Emerit autem mercato-
res maximam quantitatem croci. Quod cum vel-
lent venetias destinare noluit astrolo-
gus mulos onerare: donec vidit per suam
artem sibi alia blandiri. Fatebaturque co-
piosum lucrum ex croco illo sibi a socijs

puenturum. Emerit cum ex ancona nauis
quedam croco predicto aliisque meribus
onusta discessisset flantibus contrarijs
uentis: tempestateque inualecente naufragi-
um passa est. Quod cum audisset astrolo-
gus nunc deinceps astris cedere voluit.
Hoc abstinendum est a talibus obseruationibus:
et in omni tempore nostro diuinum est implo-
randum auxilium et inuocandum nomen domini no-
stri iesu christi: quoniam ut dicitur xxvi. q. ii. Qui
sine saluatore salutem vult habere: et sine
vera prudentia existimat se prudentem fie-
ri posse: non sanus sed eger: non prudens
sed stultus: in egritudine assidua labora-
bit: et in cecitatis noxia et demencia pene-
nebit. Tertia obseruatio temporis dicitur
virtuosa eorum: scilicet que considerantes ea que di-
uinus cognoscit tempus visitationis sue.
Si siquidem deum illud habet conatur operari
bonum audientes vocem dei. de qua
Paulus in epistola dicit: Tempore accepto
exaudiui te: et in die salutis adiuui te.
ii. Cor. vi. Ecce nunc. in presenti vita tem-
pus acceptabile orandi: ieiunandi: peregrinandi:
plagendi: et lacrymandi pro delictis:
aliena restituendi: confitendi peccata: satisfaciendi
deo et primo: virtutibusque actibus aggre-
diendi: propter que consequi valebimus et
in hoc seculo dei gratias: et in futuro eter-
nitatis in qua cum christo regnabimus per
omnia secula seculorum. Amen.

Quarta Inuocauit infra diem de vita
hominis secundum triplicis status consideras-
tionem.

Sermo. xxiiij.

Don in solo pa-
ne viuit homo. Verba sunt
redemptoris nostri orige-
nallyter Math. iij. et
in euangelio hodierno.

Naturale est animantibus cunctis ut su-
per omnia se vitamque suam tueantur. Ideo Boe-
tius in. iij. de consolacione ait: Omne namque
animal tuam salutem laborat: morte perni-
tens deuitat. Vabes quippe vita ab
hominibus rationabilibus charior ac pre-
tiosior cunctis rebus. Pro illa etenim confer-
uanda nullus laboris refugit quilibet aliis

Dominica Inuocauit.

mala patienter tolerant: et sollicitissimi
me oia opportuna remedia ipam vitam
adiuuantia excogitant: inueniunt. **Ue-**
runt autem nullo ingenio nulla vi: nullaque
arte fieri potest ut non finiatur: et termine-
tur. **Capropter** elaborandus est ut illa
acquiratur vita: que in eternum erit du-
ratura: quam ut dicit saluator: nisi in vobis
premissis **Luce. iij.** Non in solo pane
viuit homo: quia non hec sola vita est que
sustentatur materiali pane: sed et alia
longe felicitior: longe melior: longaque diu-
turnior quam reficit beata visio dei. **Cum**
ergo paucissimi reperiantur qui ad illam de-
sideranda suam mentem inflammet: propterea
in hoc sermone de vita hominis erimus verba
facturi: quam consideranda proponimus.
In triplicem statum videlicet

Primo in statu nature condite.

Secundo in statu nature lapsae.

Tertio in statu nature beate.

De vita hominis in statu ante eius peccatum
quod erat sine passione sine labore: et sine
moriendi necessitate et obligatioe. **Ca. 1.**

Primo consideranda proponitur
hominis vita in statu natu-
re condite siue innocentie vel
originalis iusticie ante scilicet
peccatum patris peccassent.

Et in tali statu reperimus triplicem con-
ditionem humane vite.

Prima conditio dicitur impossibilitatis.

Secunda tranquillitatis.

Tertia immortalitatis.

Prima illius vite conditio dicitur impossi-
bilitatis. Quia vivebat tunc homo sine
passione: nullumque contrarium eius ledere
poterat. Unde **Isidorus** in libro de trinitate. que
magister. **tit. di. ij. li. allegat** sic inquit:
Si homo in paradiso innocenter viue-
ret: nec ignis eum ureret: nec aqua merge-
ret: nec aeris absentia suffocaret: nec
omnia que nocent mortalibus impedirent.
Et **Augustinus** **xiiij. li. de ciuit. dei. c. xxvj. ait:**
Vivebat itaque homo in paradiso sicut
volebat: quod diu hoc volebat quod deus
iusserat: vivebat fruens deo ex quo bo-
nus bonus erat. Vivebat sine ulla ege-

state: semper ita vivere habes in potesta-
te. **Lib. 2. aderat** ne esurier potest ne sitiret
lignum vite ne illa senectus dissolueret.
Nihil corruptionis in corpore vel ex cor-
pore ulla molestias: ulla eius sensibus
ingerebat. Nullus intrinsecus morbus:
nullus ictus metuebat extrinsecus. **Quia**
ma in corpore sanitas erat: in anima tota
tranquillitas. **hec Augustinus. Sed ista in-**
scire possumus et arguere multipliciter.
Primo sic. Nulla dos corpori non gloriose: sed
corpore primorum parentum non erat gloriosum: quia cor-
pus efficit gloriosum per redemptam animam
beate. Et anima primorum parentum non erat beata:
quia non videbat essentiam dei: ergo corpori-
bus illis non potuit competere aliqua
dos corporis gloriose. **Sed** impassibilitas
ut docet theologus. **tit. di. iij.** Dos est
glorificationis corporum: ergo dos talis in
primis parentibus esse non potuit. **Secundo**
arguitur. Quia sentire et intelligere est ad
partem: sed in statu innocentie homo sentiebat
et intelligebat: ergo partebat. **Tertio**
arguitur. Quia omne molle naturaliter passibi-
le est a duro: ergo si corpori hominis primi
obiectum fuisset aliquod durum pareretur
ab eo: sic fuisset passibilis. **Ad** primum
argumentum respondet **Scotus** **di. cix. q. iij. lib.**
q. 1. q. 1. quod impassibilitas sumitur dupliciter.
Quaedam est que priuat et potestiam et actum
patiendi. Et hec dos est corporum gloriosi-
ficationis que nec patiuntur nec pati possunt
et hec non fuit in parentibus primis. **Quae-**
dam vero est impassibilitas que priuat actus
et non potentiam: et hec non est dos que fuit
in hominibus conditis: quam habere possent parti-
cipari. **Quia** diuinus seruassent imperium
nunc passibilis fuissent. **Ad** secundum obiectum
respondet sanctus **Thomas** **par. 1. q. 1. ar. 1. q.**
passio dicitur dupliciter. Uno modo proprie:
sic patitur dicitur quod a sua naturali dispositioe
remouetur. Passio enim est effectus actio-
nis. **In** rebus autem naturaliter sua agunt
et patiuntur ad inuicem: quorum unum remou-
et alterum a sua naturali dispositione.
Et sic dicit **Damasceus**. quod passio est motus
preter naturam. Alio modo dicitur passio dicitur

fm quācūq; immutationē etiā si perti-
 neat ad perfectionē nature: & sic intelli-
 gere & sentire et hōi q̄ ordinantur ad
 bonū nature largo mō dicunt passio-
 nes. Cū autē dī q̄ erat hō impassibilis:
 intelligendū est q̄ hō nō pariebat pas-
 sione primo mō dicta. ¶ Ad tertium ar-
 gumentū r̄ndet p̄fator doctor: q̄ in il-
 lo statu poterat hō p̄seruare corpus
 ne pateret ab aliquo duro: partim q̄dē
 p̄ proprias rōnem p̄ quā poterat vitare
 nociūa: partim etiā p̄ diuinā p̄uidētiā
 que sic ipsum tuebatur vt nihil ei occur-
 reret ex improuiso a quo ledere. Act⁹
 ergo cuiuscūq; agētis contrarij in cor-
 pus hōis fuisset impeditus ne illud les-
 deret a potētia dei. Ipsa equidē suspē-
 dit vim ignis vt nō offenderet: nō vies-
 ret nec calefaceret tres pueros missos
 in fornacē succēsam nimis iussu. Nabu-
 chodonosor: vt ps̄ Daniel. iij. Similiter
 sanctissima virgo Agnes scāmis iniecta
 nihī nocuētī passa est. Et Johannes
 euangelista iussu Domitici crudelissimi
 Rome in doliū seruētis olei missus: di-
 uina se p̄tegente gratia illesus exiuit.
 Quibus exemplis & similibus manudu-
 cimur vt vera esse indubitatē credam⁹
 ea que dicuntur de impassibilitate homi-
 nis in statu innocētie. ¶ Secūda condi-
 tio vite hōis in statu nature cōdite dici-
 tur trāquillitatis. Viuebat equidem in
 trāquillitate in quiete absq; aliquo pe-
 nali labore. Nō erat ei opus fodere ter-
 rā: serere cāpos: colere agros: plātare vi-
 neas: cōstruere domos: peragrarē pro-
 uincias: nauigare maria: terere linum:
 aut lanā: vel alia facere q̄ cum sudore a
 nobis fiunt vt vita n̄ra misera sustente-
 tur. Dabitabat in paradiso deliciarū:
 vt inq̄t Damas. li. ij. & Aug. r̄ij. de ciui-
 tate dei. vbi aeris puritas & serenitas
 aderat vbi humus spōte suos fructus
 gignebat: vbi aīalia & volucres celi hōi
 deo obediētī obediēbāt. Et si diceretur
 q̄d̄ Sē. ij. dī: q̄ deus posuit eū in para-
 diso voluptatis vt oparet: ergo posset
 dici q̄ posuit eū ad laborē. Responder

Aug. sup̄ Sē. q̄ opatio illa nō laborio-
 sa: nō tediosa: sed solaciofa & delectabi-
 lis erat qualis nūc esse solet in his qui
 plātulas quasdā irrigāt aut flores col-
 ligūt. ¶ Tertia cōditio vite hōis in sta-
 tu nature cōdite dī: immortalitatis: erat
 em̄ absolutus hō ab obligatiōe mortis
 quā p̄pter pctm̄ inobediētie incurrit.
 Cū Aug. in q̄stionibus noui & veteris
 testamenti inq̄t: Deus hōiem fecit qui
 cōdiu nō peccaret immortalitate vige-
 ret. & li. xij. de ciui. dei. c. ij. ait: Fatēdū
 est primos hōies ita fuisse institutos vt
 si nō peccassent nullū mortis experiren-
 tur genus. Sed eosdē primos als pctō
 res ita fuisse morte mulctatos: vt qcq̄d
 eoz stirpe esset exortū: eadē pena tene-
 tur obnoxium. Pro magnitudine q̄ppe
 culpe illius naturā dānatio mutauit in
 penis: vt q̄d penaliter p̄cessit in peccan-
 tib⁹ p̄mis hōibus: naturaliter seques-
 ret in nascētibus ceteris. Si autē dices
 ref̄ quō poterat corpus illud ex elemē-
 tis p̄trarijs cōpositū indissolubile per-
 manere cū cōpositū ex p̄trarijs natura-
 liter sit dissolubile: q̄ vt dicit Au. c. lō. ¶ *Amā*
 traria semp̄ appetūt ire in regiones cō-
 trarias. Respondet Dugo li. de sacris.
 di. q̄ in paradiso celesti hō pōt nō pec-
 care & nō pōt peccare: pōt non moui: &
 nō pōt moui: q̄ ibi est peccādi & mouien-
 di oīmōda impossibilitas. Et in mūdo
 pōt hō peccare: & nō pōt nō peccare: po-
 test moui: & nō potest nō moui: q̄ est ibi
 peccādi & mouēdi necessitas. In paras-
 diso hō terrestri hō potuit peccare & po-
 tuit nō peccare: potuit moui & potuit nō
 moui: ita q̄ in eo fuit mouēdi & peccādi
 possibilitas sine necessitate. Sc̄tus autē
 Tho. s. parte. q. cxxij. ar. s. dicit: q̄ aliqd̄
 potest dici incorruptibile. s. tripliciter.
 Uno mō ex parte materie: eo sc̄ q̄ nō
 h̄y materiā sicut angelus: vel h̄y mate-
 riā q̄ nō est in potētia nisi a dynā formā
 sicut corpus celeste: & hoc dī incorrupti-
 bile fm̄ naturā. Alio mō dī aliqd̄ incor-
 ruptibile ex parte forme: q̄. s. rei corrup-
 tibile inheret aliqua dispositio p̄ quā

totaliter a corruptione phibet: et hoc dicitur incorruptibile fm gloriā: qz vt dicit Aug. i epistola ad Dioscor. Tam potēti natura fecit deus animā: vt ei beatitudine redundet in corpus plentudo sanitatis: incorruptionis vigor. Tertio modo dicitur aliquid incorruptibile ex parte cause efficiētis. Et hoc modo in statu innocētie fuisse incorruptibilis hō: imortalis: qz vt Aug. dicit in qōnibus noui et veteris testamēti. Immortalitas illa erat fm vim quādam supernaturalē in anima residēte: nō autē per aliquā dispositionē corpori inherētē: ita qz mors et corruptio homini nō nocuisset: qz deus ita statuerat. Ideo dicit adhuc Aug. in li. de baptismo paruulorū. Fiebat ordo iusticie vt sicut anima dño suo: ita corpus ei obediret. O damnosa trāsgressio: o grauis inobedientia primorum parentū qua et ipse nos cum eius illius status omnia iura perdimus.

Que vita hominis fm statū ei post lapsum et qualiter prolongata fuit vita hominum ad multos annos: et ante et post diluuium et modo abbreviatur.

Capitulum. ij.

Secundo p̄sideranda p̄ponit hōis vita fm statū nature lapsē. Et quantū ad propositū spectat. tria de illa inquire debemus.

Primum dicitur plongatio.

Secundum dubitatio.

Tertium abbreviatio.

Primum de vita hominis inquirendū dicitur plongatio. Nam licet post peccatū data sit plena potestas horrendi mortis vt cunctos homines vita priua ret: tamen de multis legimus qz longis finis annis vixerūt. Unde Gen. v. habetur: qz Adā vixit annis nōgentis triginta. Et Seth nōgentis duodecim. et Enos nōgentis quinqz. et Kaynan nōgentis dece. et Jareth nōgentis sexaginta duobus. et Mathusalem nōgentis sexaginta nouē. Sed de his annis apud

plerosqz satis dubitatum est an tales fuissent quales et nunc sunt anni nri. Nā vt inquit Aug. lib. xv. de ciui. dei. Plinius secūsus cū audisset homines ad tot ānos peruenisse: hec omnia in scientia tēporū venisse est arbitrar: in quies quosdā terminasse annū estare: alios hyeme. Archades triū mēsu ānos habuisse Egyptios quattuor. Kaynimos tredecim. Acarnanas sex. Et b quidā dicere voluerūt qz decē anni illi tēporis accipiuntur pro vno anno nostro: volētes qz nōgenti anni ex illis essent ex nostris nonaginta. Verūtamen falsum esse constat: qz vt ex codicibus hebraicis colligit cētū triginta annorum erat. Adā qz tertiū filiū genuit: qui anni fm illos tredecim ex nostris essent. Et homo tredecim annorū nō potuisset filios generare. Sed omitam? Adā qui fortasse etiā quādo creatus est potuit. Quid de Seth qui fm hebreos erat centū quinqz annorū quādo genuit Enos: ac per hoc nondum habebat vno decimum annū. Enos hō septuaginta annorū erat qz genuit Methalehel: et sic erat septē annorū. Quis homo septēnis generat: si tūc anni septuaginta nuncupantur qz septem fuerunt. Et propter ea dicimus cū prefato Augusti. qz tales erāt tunc anni quales et nunc. Quō p̄pōri potest via triplici: videly

Primo autoritate.

Secūdo ratione.

Tertia experientia.

Primo probat autoritate. Nam cū p̄fati li. Aug. inducat scripturā dicentem: Sexcētesimo anno vite Noe mēse sc̄do die septimodecimo mēsis: rupti sunt oēs fontes abyssi magne. Et iterū Gen. viij. Requieuit arca mēse septimo vigesimo septimo die mēsis sup mōtes Armenie. Et hō aque ibāt ad discurrebāt vsqz ad decimū mēsem. Et post subdit. Sexcētesimo primo anno vite Noe primo mēse septimo die mēsis imminuit sunt aque supra terrā. Et quibus hōis aperte dequif qz inter sexcētesimū qz

nū & sexcēte simū primū vite Noe fluxe-
 rūt mēses duodecim. ¶ Secūdo probatur
 q̄ anni illi tales erant quales sunt nos-
 tri rōne. Josephus em̄ in .f. antiquita-
 rum lib. asserēs Hieronymū egyptium
 Verosū chaldeum & Manetā: in libris
 quos de antiquitate scripserunt de an-
 nis illis cōcordare nobiscū: inducit ra-
 tiones qualdā persuadētes hoīes anti-
 quos potuisse tādiu viuere. Et has ra-
 tiones assumpsit sibi Nicolaus de lyra su-
 per .v. Gen. ¶ Prima rō sumit ex boni-
 tate cōplexionis primoz parentū q̄ fue-
 rūt a deo immediate formati: & per con-
 sequēs optime cōplexionati: & sic ad lō-
 giorē vitā dispositi. Et illa bonitas cō-
 plexionis magis venit ad hoīes ppin-
 quos illi rōis: q̄ ad remotos tpe mo-
 derni. ¶ Secūda rō sumit ex modo tēpe-
 rate viuendi. Et em̄ dixim⁹ in sermone
 de ieiunio. Hic⁹ sobrius facit ad corpo-
 ris sanitatē: & per cōsequēs ad cōserua-
 tionem & plongationem lōgioris vite.
 ¶ Tertia rō sumit ex bonitate nutrime-
 ti: q̄ ante diluuiū terre nascentia fuere
 meliora q̄ post: q̄ inūdatio diluuii fuit
 pio maiori parte ex aq̄s oceanī salis: q̄
 inducūt sterilitatē terre & p̄ p̄is reddūt
 peiora terre nascētia ex q̄bus breuiatur
 vita hoīs. ¶ Quarta rō sumit ex perfec-
 ctione sciētie Ade: qui cognouit frutes
 fructū herbarū lapidū preciosoz: & oim-
 rerū naturalū que faciūt ad p̄seruandā
 sanitates & vitā plongandā. Et de hoc
 docuit hoīes illius t̄pis. ¶ Quinta rō
 sumit ex bono aspectu siderū sup regio-
 nē illā in qua manebāt: q̄ aspectus mul-
 tū facit ad longitudines vite. Sed per
 motū celī prinū mutatus est tpe p̄ce-
 dente. ¶ Sexta ratio sumit ex disposi-
 tione diuina hoc ordināte: vt per longā
 vitā hoīm multiplicaret genus huma-
 nū. Tertio p̄bat q̄ illi anni tales erāt
 quales sunt nostri experientia. Nam vt
 inquit Aug. viij. c. li. xv. de ciui. dei. non
 potuissent tot hoīes ex vno adhuc viuē-
 te p̄ ordinata cōiugia & honesta matri-
 monia multiplicari. nisi illius vitā fuisset

diuturna. Et em̄ dicit magister hīs
 storiarū super .x. c. Gen. p̄bs. in li. ques-
 tionū super Gen. narrat q̄ ex tribus fili-
 lys Noe adhuc eo viuente post diluuiū
 nati sunt viginti quattuor: milia viroū
 & centū: exceptis mulierib⁹ & parulis.
 Viri q̄ppe Noe post diluuiū annis tre-
 centis quinquaginta: & fuere oēs anni
 vite eius nōgenti quinquaginta: vt p̄
 Gen. ix. c. Diat etiā Aug. vbi. s. q̄ per vno
 abraā nō multo amplius quadringenta
 annis numerositas hebreē gētis tā-
 ta p̄creata est: vt in exitu eiusdē populī
 ex egypto sexcenta milia hoīm fuisse re-
 ferantur bellice iuuentutis. ¶ Secūdū
 inq̄rendū de vita hoīs lapsi dī dubitas-
 tio. Dubitat nāq̄ quidā vtrū post dilu-
 uiū vixerūt hoīes vltra centū & viginti
 annos p̄pter verba q̄ Gen. ix. dixit de⁹
 ad Noe. Non permanebit inquit sp̄s
 meus in hoīe: q̄ caro est. Eruntq̄ dies
 illius centū viginti annoz. Et respōdet
 Aug. c. xxij. li. de ciui. dei. superius alle-
 gati. q̄ iste non fuit terminus humane
 vite post diluuiū: sed terminus assigna-
 tus ad penitentiam hīs qui in diluio
 erant perituri. Et vt restat magister in
 histōia scholastica deus dixit illa ver-
 ba ante annos viginti q̄ cepisset arca
 fieri que legis facta in centū annozum
 spacio. Vel fm̄ Strabus eo anno dixit
 deus h̄ba illa quo cepit arca fieri. Sed
 q̄ in malicia p̄ceterauerūt ante p̄fixū
 terminū. s. anno centesimo deleti sunt.
 Quō etiā post diluuiū nō vixerūt hoīes
 supra centū & viginti ānos p̄ i scriptura.
 Et em̄ h̄ Gen. xi. Sem centū annoz
 eratq̄ genuit Arpharat biennio post
 diluuiū: & post vixit annis quingentis
 quinquaginta quattuor. Thare vixit an-
 nis ducentis quinq̄. Et Gen. xxv. ha-
 betur: q̄ Abraā vixit annis centū. lxxv.
 Isaac etiā vixit annis centū octoginta:
 vt p̄ Gen. xxv. & sic iuētī sunt q̄ plures
 alij q̄ post diluuiū vixerūt vltra centū vi-
 ginti annos. ¶ Tertū inq̄rēdū de vita
 hoīs lapsi dī abbreviatio. Nam omissis
 illoz tēporum que p̄terierūt conditioz

Noe de filijs
 Noe

de vno

de arca Noe

nibus: cōsiderare debemus q̄ fragilis: debilis q̄ breuis sit vita hoim tēporis n̄ri. Air vnus reperit e mille qui centenariū immo octogenariū aut sexagenariū numerū attingat annoꝝ. Deficit nēpe vt in pluribus nimis repēte vita. Quisnā nō videat quot quotidie infantes: quot pueri: quot adolescentuli robustissime iuuenes et decore puelle cū luctu et lachrymis du canit ad sepeliendū. O vana spes: o deceptor fiducias eoz q̄ cōfidūt in iuuentute: in diuitijs: in magnificētijs: et similibus honoibus: doctis: et solacijs. Pretereunt nāq̄ oia ista velut ymbra. Oim vita breuissima est. Faciāt hoies q̄quid velint vt ad senectutem attingant et in etate decrepita moriantur: adhuc satis angustum satiq̄ breue videbitur sapientibus ome tempus vite huius.

¶ De vita hois in beatitudine q̄ erit cū plena satietate absq̄ admixtione cuiuscuq̄ p̄trarij et cū p̄peruitate. Cap. iij.

¶ Tertio cōsiderāda est vita hoim in statu nature beate qm̄ tandē illa sola desideranda est: illa amabilis: illa delectabilis: oī studio p̄quirēda. Pro illa sollicitatissime est cogitādū q̄ de vita est. In qua potissime tres p̄ditiones excellētissime reperiuntur.

Prima dī satietas.

Secūda puritas.

Tertia eternitas.

¶ Prima excellētissima cōditio vite b̄tē dī satietas: q̄ in illa ex plena oim bonorum participatione plene satiabitur animus: s̄m illud ps̄. xvj. Satiabor cum apparuerit gloria tua. Et de hac satietate copiosius differemus in sermone de beatitudine in li. de virtutibus. ¶ Secūda cōditio excellētissima vite b̄tē dī puritas: q̄ pura erit et mūda ab oī malo sine ab oī contrario. Et Job. Apoē. xvj. de beatis sic ait: Absterget deus oēm lachrymā ab oculis eoz et mors vltra nō erit neq̄ luctus: neq̄ clamor: neq̄ dolor erit vltra, et. vii. c. idē ait: Nō esuriēt

neq̄ sitient amplius neq̄ cadet sup illos sol: neq̄ vllus estus. ¶ Tertia cōditio excellētissima vite b̄tē dī eternitas. Vita nāq̄ illa durabit in eternū et non deficiet. Propterea sic pulchre i scripturis sc̄tis noīat eterna. Unde. y. Mach. vii. Rex mūdi defunctos nos p̄ suis legibus in eterne vite resurrectione suscitabit. et Sap. v. Iusti autē in perpetuus viuēt. et. j. Petri. v. Deus oī gratie vocauit nos in eternā gloriā suā. et. ij. Pet. j. Abūdanter ministrabit vobis introitū in eternum regnum domini et saluatoris nostri iesu christi. Et ad Gal. vj. Qui seminat in spū: de spiritu metet vitam eternam. et Job. iij. christus dicit: Sic deus dilexit mundum vt filium suum vnigenitum daret: vt omnis qui credit in eum non pereat: sed habeat vitam eternā. et. vj. c. Nec est voluntas patris mei q̄ misit me: vt oīs q̄ videt filium et credit in eū nō pereat sed habeat vitam eternā. et. x. c. Quis me vocē meā audiūt et ego cognosco eas et sequunt me: et ego vitam eternā do eis. et Mat. xix. Oīs q̄ reliquit domū vel fratres: aut sorores: aut patrē: aut matrē: aut vxoꝝ: aut filios: aut agros p̄pter nomen meū centuplū accipiet et vitam eternā possidebit. et Mat. xvj. Ibi hī in suppliciu eternū iusti autē in vitā eternā. Aditū certe cur tanta sit multoꝝ verecūdia immo invidia: qui tā mira tā alta: tāq̄ iocūda audiētes de brā vita ad eā p̄perare nō cogitant. Nā si tanta faciūt p̄ cōseruatione vite p̄sentis: cur etiā eadē et similia facere recusant p̄ adeptione future vite. Nec vita laboriosa est illa delictosa: hec inquieta: illa tranquilla: hec instabilis: illa firma: hec periculosa: illa secura: hec dubia illa certa: hec periculosa: illa plena: illa pericula nō formidanda: s̄m cōmunis bonis et malis: illa p̄pua et momentanea et caduca: illa vō vt diximus perpetua et sempiterna. ¶ Igitur damnablem reprehensibilisq̄ imprudentia hominum huius seculi: qui tantū p̄p̄

Feria. II. post Inuocauit. Sermo XXIII

cliar panem et viuunt: viuunt in qua ad modicum: et quasi nihil: et non querunt virtutes: non penam: non bona opera per que viuere possint: vita illa breui perenni. Inquit xps Luce. iij. Non in solo pane uiuit homo: quia hec sola vita est magnificanda cui panis est necessarius: sed alia exquirenda in qua deus presentia sue claritatis pascit intuitum omnium tam angelorum quam hominum desideria et appetitus: ubi oes pariter collaudabimus ipsum deum fontem bonorum omnium: qui sit benedictus per infinita seculorum secula. Amen.

Feria. ij. post Inuocauit: de veritate tremendi iudicii contra eos qui de illo male sentiunt. Sermo. xxij.

Quam venerit filius hominis in maiestate suar oes angeli eius cum eo: tunc sedebit super sedem maiestatis sue et congregabuntur ante eum oes gentes. Saluatoris nostri uerba sunt ista originali dicitur. xv. et in euangelio hodierno. Die terribilissimi iudicii considerantes sacrosanctam per quam timere debemus: ne simul cum danatis et diabolis periamur in ignem eternum. Sunt tamen multi qui letantur cum maleficiis: et deum non timeant: ac homines non ueneruntur: qui credere nolunt quod filius hominis uenturus sit ad iudicandum oes rationes ab orbibus erigenda. Expropter ut ait Aug. li. xi. de ciui. dei. c. s. De die ultimo iudicii dei quod ipse donauerit locuturi eamque asserturi aduersus impios et incredulos tamquam in edificij fundamentum prius ponere debemus testimonia diuina. hec ille. In hoc itaque sermone desudabimus omni ingenio vincere curiosos: incredulosque confundere: quibus ueritatem iudicii per sanctarum scripturarum sacrosanctarum doctorum dicta dilucida ostendemus. Et ut ordinate uentimus in campum: notabimus in hoc sermone triplex testimonium quo probatur futurum uniuersale iudicium.

Primum est patrum et prophetarum. Secundum christi et apostolorum.

Tertium ecclesie et doctorum.

Quod omnes patres ac prophete ueteris testamenti diuinitus inspirati presiderunt christum esse uenturum ad iudicandos uiuos et mortuos. Caplin. s.

Quoniam testimonium quo probatur futurum iudicium uniuersale de dei patrum et prophetarum. Et licet Aug. v. c. psalmi li. xx. de ciui. dei: dicat prius eligenda esse testimonia noui testamenti quam ueteris: quoniam quibus uetera priora sint tpe: noua tamen anteponebuntur dignitate. Verum in hoc dicendi genere mihi plus satisfacit ut a ueteris testamenti pagina summa origine. Sed audiamus quid ibi ponit de iudicio dei. xv. De ad Abramam loquens ait: Ego iudicabo. Et Deut. xxxij. Iudicabit dominus populum suum: et in seruis suis miserebitur. Et Ioh. xix. Fugite a facie gladii: quoniam ultor iniquitatum gladius est: et scitote esse iudicium. Et s. Reg. ij. Dominus ascendit in celos et intonuit et tpe iudicabit orbem terrarum. et ps. ix. Parauit in iudicio thronum suum. et ps. lxxij. Iudicabit pauperes populi etc. et ps. cix. Iudicabit in nationibus implebit ruinas etc. Et Proverb. xij. Iudicabit dominus. et xxix. Ad domino egredietur iudicium singulorum. et Eccles. iij. Iustum et impium iudicabit dominus: et tps ois rei tunc erit. et Sap. ij. Fulgebunt iustis tamquam scintille etc. et Iudith. xvj. Abegenti insurgenti super genus meum: dominus enim ops uindicabit in eis in die iudicii uisitabit illos. et Esa. iij. Stat ad iudicandum dominus: et stat ad iudicandos populos. Dominus ad iudicium ueniet cum senioribus populi sui et principibus eius. et. c. c. Non enim uisionem oculorum iudicabit: neque formam auditum aurium arguet: sed iudicabit in iusticia pauperes: et arguet in equitate promanueris terre: et percutiet terram uirga oris sui. et. c. xij. Ecce dies domini ueni et crudelis et indignationis plenus: et ire furorisque ad ponendam terram in similitudinem et peccatores eius conterendos de ea. et. l. c. Brachia mea populos iudicabunt. et Ezechiel. vij. Iudis